

ФІНАНСОВЕ ОЗДОРОВЛЕННЯ ПІДПРИЄМСТВ В СУЧАСНИХ ЕКОНОМІЧНИХ РЕАЛІЯХ УКРАЇНИ

В статті досліджуються теоретичні та практичні аспекти фінансового оздоровлення підприємств в сучасних умовах України. Зокрема визначено економічну сутність фінансового оздоровлення та антикризового фінансового управління, проведений критичний аналіз економіко-правового забезпечення фінансового оздоровлення вітчизняних підприємств та дана характеристика основних заходів «формального фінансового оздоровлення» (відновлення платоспроможності).

Ключові слова: фінансове оздоровлення, антикризове фінансове управління, платоспроможність, фінансова рівновага, відновлення платоспроможності, фінансова санація, план фінансової санації, реструктуризація, реорганізація, заміщення активів.

Постановка проблеми. В сучасних умовах структурної перебудови економіки України більшість підприємств опинилися в ситуації, що характеризується високим рівнем нестабільності та невизначеності, яка є результатом складних процесів суспільно-політичної та соціально-економічної трансформації. Як наслідок не всі господарюючі суб'єкти мають достатні адаптивні можливості до постійних змін, які виникають у зовнішньому середовищі.

За даними Держкомстату за січень-вересень 2012 року 41,2% підприємств України отримали збиток за результатами господарської діяльності (при цьому найвища частка збиткових підприємств – 56,7% була серед підприємств, що надають комунальні послуги, найнижча – 10,8% серед сільськогосподарських підприємств). За аналогічний період в Чернівецькій області збитковими були 37,2% підприємств [1].

Крім цього значна частина підприємств є неплатоспроможними та не взмозі виконати власні зобов'язання перед контрагентами, як наслідок проти них Господарським судом за заявою кредиторів порушуються справи про банкрутство. Кількість розглянутих справ, що виникають зі спорів про банкрутство, за перше півріччя 2012 року зменшилася на 25,8 % в порівнянні з аналогічним періодом 2011 року і становить 3,8 тис.; у справах про банкрутство, в яких провадження закінчено, суди визнали 12 млрд 45 млн 555,6 тис. грн майнових (грошових) вимог кредиторів, що на 43,9 % більше за аналогічний період 2011 року [2]. Тобто відбувається ріст простроченої кредиторської заборгованості, що знаходить своє вираження у збільшенні суми грошових вимог, які визнані Господарськими судами.

Як бачимо з наведеної інформації проблема фінансового оздоровлення підприємств в сучасних економічних реаліях України набуває особливої актуальності, що пов'язано із суттєвим зростанням масштабів збитковості

підприємств та їх неплатоспроможності, тому виникає необхідність вироблення ефективних заходів та механізмів щодо їх фінансового оздоровлення.

Постановка завдання. Основними завданнями даної статті є визначення економічної сутності фінансового оздоровлення та антикризового фінансового управління, місця та ролі фінансового оздоровлення в системі антикризового фінансового управління, критичний аналіз економіко-правового забезпечення здійснення антикризового фінансового управління та характеристика заходів фінансового оздоровлення підприємства.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблеми управління підприємствами, що перебувають у фінансовій кризі розглядаються у працях таких зарубіжних вчених як: Б.Паттерсон, Я.Мітрофф, М.Сімур, М.Стівенс, Дж.Холл, Ю.Брікхем, Л.Гапенські, Д.Странкс, Х.Греннінг, С.Братановік, А.Фараго, Б.Нельсон, Е.Альтман, В.Бівер, Дж.Аргенті, У. Кінг, Д.Кліланд та ін.

Серед вітчизняних та російських вчених питання антикризового фінансового управління та фінансового оздоровлення висвітлені в працях таких вчених як: Бланк І.О., Градов А.П., Коротков Е.М., Лігоненко Л.О., Омелянович Л.О., Пластун О.Л., Петренко В.Л., Ситник Л.С., Скібіцький О.М., Терещенко О.О., Шубіна О.О. та ін.

Проте цілісна концепція вирішення досліджуваної наукової проблеми ще не сформована. Віддаючи належне значимості результатів уже проведених досліджень, варто підкреслити, що подальша розробка і оформлення в науково-прикладну концепцію методології, форм, методів і механізмів фінансового оздоровлення та антикризового фінансового управління залишається важливою проблемою. Поза увагою досліджень залишились питання фінансового оздоровлення підприємств і методології відновлення фінансової рівноваги та її підтримки в довгостроковому періоді, та проблематика збалансування вхідних та вихідних грошових потоків підприємства, що перебуває у фінансовій кризі.

Виклад основного матеріалу. У зв'язку з погіршенням фінансового стану більшості вітчизняних підприємств актуалізуються питання антикризового фінансового менеджменту. В сучасній економічній літературі подоланню кризових явищ присвячено значну кількість публікацій, проте питання антикризового фінансового менеджменту залишаються мало дослідженими, що негативно відображається на ефективності фінансового оздоровлення вітчизняних підприємств.

На початку 90-х років ХХ століття антикризовий фінансовий менеджмент виник на стику двох напрямків економічної науки: антикризового управління і фінансового менеджменту, поєднавши в собі сукупність фінансових інструментів антикризового управління на основі впровадження стратегічного і тактичного фінансового менеджменту в діяльність підприємства, що перебуває у фінансовій кризі. При цьому варто відзначити, що економісти використовують різні підходи для визначення діяльності, що спрямована на виведення підприємства з фінансової кризи, а саме: «антикризове управління», «фінансове оздоровлення», «антикризове фінансове управління», «антикризовий фінансовий менеджмент», проте на нашу думку доцільною є уніфікація зазначених категорій на основі того, що всі ці види діяльності

спрямовані на фінансове оздоровлення підприємств, що перебувають у кризовій ситуації.

Сформовані вітчизняними та зарубіжними вченими погляди на фінансове оздоровлення підприємства зводяться до його розгляду з двох позицій: по перше, антикризового управління як комплексу заходів по подоланню фінансової кризи і по друге - фінансового менеджменту – системи управління, що спрямована на попередження виникнення фінансової кризи.

В західній економічній літературі існують різні підходи до визначення діяльності, що спрямована на виведення підприємства з фінансової кризи, при цьому кожен з науковців розставляє власні пріоритети та визначає напрямки даного виду діяльності. М. Сімур вважає, що комунікації є центральною функцією антикризового управління [3,с.26-29]. Дж. Холл показує, що антикризовий менеджмент бере свій початок із суспільних відносин і лише з часом сформувався в окрему науку [4,с.17-20]. М.Стівенс вважає, що антикризове управління знаходиться в області міжособистісних відносин, а не в сфері реальних економічних процедур [5,с.26-27]. Б. Паттерсон дає визначення антикризового управління як програми заходів, які повинен вжити менеджмент компанії в разі виникнення кризової ситуації [6,с.47-48]. Я. Мітрофф визначає антикризове управління як послідовну взаємозалежну оцінку різних видів кризи та факторів, які можуть загрожувати підприємству [7,с.101-113].

Ю.Брікхем та Л.Гапенські виділяють в рамках фінансового менеджменту необхідність подолання фінансових труднощів шляхом використання інституту банкрутства, реорганізації або ліквідації підприємства. При цьому дії фінансових менеджерів підприємств, що перебувають у фінансовій кризі повинні бути спрямовані на мінімізацію втрат, яких зазнає підприємство та вибір ефективних варіантів фінансового оздоровлення [8].

Х.Гренінг та С.Братановік вважають, що в умовах фінансової кризи потрібно здійснювати раціональне управління капіталом, яке дасть можливість використовувати нові інструменти управління, що враховують можливості використання інновацій [9,с.2].

А.Фараго відмічаючи циклічний розвиток економіки зазначає, що доходи підприємства залежать від нього, і коливаються внаслідок змін у функціонуванні економічної системи. Стратегія управління заборгованістю (debt management) будується виходячи з того, що у підприємства збільшується потреба у фінансових ресурсах, коли економіка знаходиться в стадії рецесії [10,с.55].

Б.Нельсон розглядаючи питання менеджменту в кризових умовах зазначає про необхідність готовності менеджерів до кризових ситуацій, що проявляється у створенні антикризових планів і процедур одразу після виникнення фінансової кризи або її наближення [11,с.30].

В фінансовому менеджменті управління, що спрямоване на фінансове оздоровлення підприємства, являє собою систему принципів і методів розробки і реалізації комплексу спеціальних управлінських рішень, що на попередження і подолання фінансової кризи, а також на мінімізацію її негативних наслідків. Головною метою такого управління на думку І.О.Бланка є відновлення

фінансової рівноваги підприємства і мінімізація зниження його ринкової вартості, що викликано фінансовою кризою [12,с.589]. Для досягнення даної мети в рамках системи фінансового оздоровлення потрібно вирішити завдання, що відображені в таблиці №1 [12,с.591].

Таблиця №1

Основні завдання фінансового оздоровлення підприємства

№	Завдання	Особливості реалізації
1	Своєчасне діагностування передкризового фінансового стану підприємства і вжиття необхідних превентивних заходів щодо попередження фінансової кризи	<p>Це завдання реалізується шляхом здійснення постійного моніторингу внутрішнього середовища підприємства і факторів зовнішнього середовища, що здійснюють найвагоміший вплив на фінансові результати господарської діяльності підприємства.</p> <p>Своєчасне виявлення кризових явищ за допомогою системи моніторингу дозволяє в більшості випадків уникнути фінансової кризи, або зменшити її негативні наслідки і пом'якшити характер прояву.</p> <p>Здійснення превентивних заходів по попередженню фінансової кризи підприємства є найбільш економічно обгрунтованим напрямком антикризового фінансового управління, що забезпечує найбільший ефект (у вигляді зменшення майбутніх втрат) на одиницю використаних в цих цілях фінансових ресурсів.</p>
2	Подолання неплатоспроможності підприємства	<p>Це завдання є першочерговим в системі заходів по фінансовому оздоровленню підприємства. В деяких випадках реалізація тільки цього завдання дозволяє унеможливити поглиблення фінансової кризи підприємства, відновити його репутацію серед контрагентів та отримати запас часу, що необхідний для реалізації інших заходів.</p> <p>При цьому варто пам'ятати, що неплатоспроможність – це лише один із зовнішніх проявів фінансової кризи підприємства, тому відновлення платоспроможності повинне здійснюватись не стільки за рахунок ліквідації зовнішніх проявів, а за рахунок усунення причин, що зумовили неплатоспроможність підприємства.</p>
3	Відновлення фінансової стійкості підприємства	<p>Це одне із основних завдань, яке забезпечує реалізацію головної мети, та потребує найбільших зусиль та затрат фінансових ресурсів.</p> <p>Дане завдання реалізується шляхом фінансової реструктуризації, якою повинно бути забезпечено оптимізацію структури капіталу, оборотних та необоротних активів, грошових потоків та інвестиційної діяльності підприємства.</p>
4	Попередження банкрутства та ліквідації підприємства	<p>Таке завдання постає в наслідок виникнення глибокої або системної фінансової кризи. В даній ситуації внутрішні механізми фінансової стабілізації не спрацьовують, при цьому власних фінансових ресурсів недостатньо для подолання такої фінансової кризи.</p> <p>У зв'язку з цим з метою попередження банкрутства та ліквідації підприємства потрібно виробити механізми та способи зовнішньої санації підприємства з подальшою розробкою плану зовнішнього фінансового оздоровлення (інвестиційного проекту санації).</p>
5	Мінімізація негативних наслідків фінансової кризи підприємства	<p>Це завдання реалізується шляхом стабілізації якісних структурних змін його фінансової діяльності з врахуванням довгострокової перспективи.</p> <p>Ефективність заходів по подоланню негативних наслідків фінансової кризи оцінюється за критерієм мінімізації втрати ринкової вартості підприємства і порівнянні з докризовим періодом.</p>

Отже, в рамках політики фінансового оздоровлення до числа найбільш актуальних завдань антикризового фінансового управління відносять: попередню діагностику причин виникнення кризової ситуації на підприємстві, оцінку фінансової стійкості та рівноваги, вибір стратегії розвитку підприємства, розробку процедур фінансового оздоровлення підприємства і системи контролю за їх реалізацією, корегування стратегії фінансового оздоровлення згідно умов внутрішнього та зовнішнього середовища.

Фінансове оздоровлення підприємства може здійснюватися як до так і після порушення справи про банкрутство. У зв'язку з цим антикризове фінансове управління та фінансове оздоровлення підприємств тісно пов'язані з інститутом банкрутства та процедурою фінансової санації підприємств, яка є основним механізмом відновлення платоспроможності підприємства та важливою системою заходів під час здійснення його фінансового оздоровлення.

За визначенням О.О.Терещенка санація — це система фінансово-економічних, виробничо-технічних, організаційно-правових та соціальних заходів, спрямованих на досягнення чи відновлення платоспроможності, ліквідності, прибутковості і конкурентоспроможності підприємства-боржника в довгостроковому періоді [13,с.21]. З наведеного визначення бачимо, що основною метою фінансової санації є відновлення платоспроможності, ліквідності та прибутковості підприємства, і вона зводиться до подолання наслідків фінансової кризи, а не причин її виникнення, оскільки неплатоспроможність і збитковість є лише зовнішніми проявами фінансової кризи на підприємстві.

Ефективність антикризового фінансового управління значною мірою залежить від якості економіко-правового забезпечення реалізації заходів по фінансовому оздоровленню, яке повинне сприяти якнайшвидшому виведенню підприємства з фінансової кризи та повному задоволенню вимог кредиторів. Економіко-правове забезпечення фінансового оздоровлення вітчизняних підприємств зазнало значних змін у зв'язку з прийняттям 22 грудня 2011 року Верховною Радою України Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом»» (далі Закон), яким передбачено використання законодавства про банкрутство в новій редакції [14].

У новій редакції даного Закону, яка вступила в дію з 19 січня 2013 року розширено можливості щодо ранньої діагностики загрози неплатоспроможності підприємства, введено поняття санації, що здійснюється до порушення справи про банкрутство. Такі процедури зазначаються в плані санації, який має бути схвалений кредиторами та затверджений Господарським судом. Передбачаються наступні особливості введення процедури санації до порушення справи про банкрутство: вона запроваджується за наявності згоди боржника та кредитора/кредиторів (згода сторін може бути досягнута ще до виникнення заборгованості боржника, про що може бути зазначено, наприклад, в договорі, на підставі якого виникла або може виникнути така заборгованість) на строк не більше 12 місяців (при цьому протягом зазначеного строку не може бути порушено справу про банкрутство боржника) [14].

В новій редакції Закону не використовується термін «досудова санація», оскільки «санація боржника до порушення справи про банкрутство» згідно зі ст.6 Закону від 22.12.2011 р. [14] передбачає втручання у ведення справи судових органів через:

- необхідність розміщення боржником оголошення про проведення загальних зборів кредиторів на веб-сайті державного органу з питань банкрутства та Вищого господарського суду України;
- необхідність подання до господарського суду боржником або представником кредиторів після схвалення заяви про затвердження плану досудової санації підприємства, за що передбачено справляння судового збору;
- винесення господарським судом ухвал: про прийняття заяви до розгляду, в якій зазначаються час та місце проведення судового засідання; про затвердження плану санації підприємства до порушення справи про банкрутство та введення мораторію на задоволення вимог кредиторів.

Під час проведення фінансової санації підприємства основним інструментом відновлення платоспроможності підприємства виступає план фінансової санації, в якому систематизуються заходи, що дозволять підприємству виконати всі зобов'язання перед кредиторами та відновити платоспроможність та прибутковість. Згідно ч.2 статті 29 Закону заходами щодо відновлення платоспроможності підприємства можуть бути:

- реструктуризація підприємства;
- перепрофілювання виробництва;
- закриття нерентабельних виробництв;
- відстрочення та/або розстрочення платежів або прощення (списання) частини боргів, про що укладається мирова угода;
- ліквідація дебіторської заборгованості;
- реструктуризація активів боржника;
- продаж частини майна боржника;
- виконання зобов'язань боржника власником майна боржника та його відповідальність за невиконання взятих на себе зобов'язань;
- відчуження майна та погашення зобов'язань боржника шляхом заміщення активів;
- звільнення працівників боржника;
- одержання кредиту для виплати вихідної допомоги працівникам;
- інші способи відновлення платоспроможності боржника [14].

При цьому в Законі дається наступне визначення реструктуризації підприємства – здійснення організаційно-господарських, фінансово-економічних, правових, технічних заходів, спрямованих на реорганізацію підприємства, зокрема шляхом його поділу з переходом боргових зобов'язань до юридичної особи, що не підлягає санації, на зміну форми власності, управління, організаційно-правової форми, що сприятиме фінансовому оздоровленню підприємства, підвищенню ефективності виробництва, збільшенню обсягів випуску конкуренто-спроможної продукції та повному або частковому задоволенню вимог кредиторів [14]. Як бачимо з наведеної

дефініції законодавчо визначена реструктуризація підприємства націлена на використання таких форм реорганізації як поділ, виділення, злиття, поглинання та перетворення.

З метою відновлення платоспроможності та задоволення вимог кредиторів боржника план санації може передбачати продаж майна боржника як цілісного майнового комплексу. Під час продажу майна боржника як цілісного майнового комплексу в установленому порядку відчужуються всі види майна, призначеного для здійснення підприємницької діяльності боржника. Після продажу майна на аукціоні кошти, що отримані від його реалізації йдуть на задоволення вимог кредиторів у визначеній законодавством черговості, що передбачена статтею 45 Закону [14].

Крім наведених вище традиційних способів відновлення платоспроможності в новій редакції Закону запроваджено нові способи відновлення платоспроможності підприємства — заміщення активів (згідно якого майно боржника передається створеному ним господарському товариству, а акції (долі) у статутному капіталі такого товариства включаються до складу майна боржника) та збільшення власниками боржника його статутного капіталу.

Статутний капітал акціонерного товариства збільшується в розмірі, встановленому планом санації. Емісія акцій та облігацій акціонерного товариства - боржника здійснюється виключно для переведення зобов'язань товариства у цінні папери в порядку, встановленому Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку [14].

Всі наведені заходи, що використовуються з метою відновлення платоспроможності повинні призвести до покращення фінансового стану підприємства. При цьому фінансовий стан підприємства є лише індикатором загальної ситуації у виробничій сфері, сфері управління та збуту і відображається у фінансових показниках діяльності підприємства. У зв'язку з цим ототожнення фінансового оздоровлення підприємства з відновленням його платоспроможності призводить до спроб подолання наслідків, а не причин виникнення кризових ситуацій. Тому відновлення платоспроможності підприємства, яке передбачене вітчизняним законодавством, можна розглядати як «формальне фінансове оздоровлення», оскільки ліквідуються тільки зовнішні прояви фінансової кризи підприємства, при цьому реального фінансового оздоровлення немає.

Аналіз якісних характеристик механізму фінансового оздоровлення в Україні, представлених у рейтингу Світового банку «Doing business 2012» [15] дає можливість відзначити таке. Україна у розділі «Припинення діяльності» посідає 156 місце з-поміж 181 держав, при цьому за останні три роки її рейтинг за даним показником знизився на 13 пунктів. Процедура банкрутства в Україні в середньому триває 2,9 рока, що на 1,2 більше, ніж у країн - членів Євросоюзу.

Також у процесі банкрутства в середньому вдається відшкодувати лише близько 9% вимог кредиторів, у той час як цей середній показник у розвинутих європейських країнах становить 67%, у державах Східної Європи та Азії - 28%.

Крім того, в основному реалізація процедури банкрутства призводить до ліквідації підприємств, а не до фінансового оздоровлення - менше 10% справ закінчуються відновленням (в інших державах цей показник у середньому складає 60 - 85%). 42% від загальної вартості бізнесу в Україні витрачається на процедури, пов'язані з фінансовим оздоровленням, в той час як європейські господарюючі суб'єкти втрачають 8%, а бізнес Східної Європи та Азії - 13%. У даному зв'язку можемо зазначити, що ефективність механізму фінансового оздоровлення в Україні у порівнянні з іншими країнами є дуже низькою.

Висновки та пропозиції. Отже, фінансове оздоровлення вітчизняних підприємств є важливим елементом структурної перебудови вітчизняної економічної системи. Сформовані вітчизняними та зарубіжними вченими погляди на фінансове оздоровлення підприємства зводяться до його розгляду з двох позицій: по перше, антикризового управління - як комплексу заходів по подоланню фінансової кризи і по друге- фінансового менеджменту – системи управління, що спрямована на попередження виникнення фінансової кризи.

Проте чинна в Україні практика фінансового оздоровлення засвідчує той факт, що в основному воно зводиться до «формального оздоровлення» підприємства», тобто відновлення його платоспроможності за допомогою використання механізмів фінансової санації, як до порушення справи про банкрутство, так і в процесі здійснення процедури банкрутства підприємства, з метою усунення зовнішніх проявів фінансової кризи та задоволенню вимог кредиторів підприємства.

При цьому часто підприємства, що відновили свою платоспроможність через деякий час знову опиняються у фінансовій кризі, оскільки усуваються наслідки, а не причини кризової ситуації. Тому реальне фінансове оздоровлення підприємства повинне передбачати глибокі структурні зміни у фінансово-господарській діяльності підприємства, які можливі тільки після фундаментального аналізу всіх факторів внутрішнього і зовнішнього середовища функціонування підприємства та показників його господарської діяльності та сприйняття нової філософії антикризового фінансового управління, яка спрямована на попередню діагностику причин виникнення кризової ситуації на підприємстві, вибір стратегії розвитку підприємства, розробку процедур фінансового оздоровлення підприємства і системи контролю за їх реалізацією, корегування стратегії фінансового оздоровлення згідно умов внутрішнього та зовнішнього середовища.

Список використаної літератури:

1. Офіційний сайт Державного комітету статистики [електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>
2. Аналіз роботи судів загальної юрисдикції у I півріччі 2012 року [електронний ресурс] //Верховний суд України. – Режим доступу: www.scourt.gov.ua
3. Seymour M. Crafting a Crisis Communications Plan // Directors & Boards Summer. 1991. V. 15, n. 4. P. 26-29.
4. Hall J.R. In the Jaws of a Crisis // Directors & Boards Summer. 1991. V. 15, n. 4. P. 17-20.
5. Stevens M. Crisis? What Crisis // Marketing. Aug 27. 1992. P. 26-27.

6. Patterson B. Crisis impact on reputation management // Public Relations J. Nov. 1993. V. 49, n. 11. P. 47-48.
7. Mitroff I.I. Crisis management and environmentalism: A natural fit // California Management Review Winter. 1994. V. 36, n. 2. P. 101-113.
8. Брікхем Ю., Ерхардт М. // Фінансовий менеджмент . 10-е вид. / Пер. 3 англ.. Є.А. Дорофєєва . – СПб.: Пітер, 2009 . – 960с.
9. Greuning V.H., Bratanovic S.B. Analyzing Banking Risk. Third Ed. The World Bank, 2009.P.2.
10. Farago A. How to survive the recession Includes Bibliographical references and index. Canada. Insomniac Press, 2002. P. 55.
11. Nelson B. Peter Economy (Associate Editor of Leader to Leader)The management Bible. John Wiley & Sons, Inc., Hoboken, New Jersey. P. 30.
12. Бланк, Ігор Олександрович. Фінансовий менеджмент : навч. посіб. / І.О.Бланк. — К.: Ельга, 2004. — 655с.
13. Терещенко О.О. Управління фінансовою санацією підприємств: підручник / О.О. Терещенко. - 2-ге вид., без змін. - К. : КНЕУ, 2009. – 552с.
14. Закон України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом» від 14.05.1992 № 2343-ХІІ (в редакції закону від 22.12.2011 №4212-VІ) [електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/2343-12>
15. Doing business 2012/ A publication of the World Bank and International Finance Corporation [електронний ресурс]. – Режим доступу:<http://www.doingbusiness.org>

Аннотация

Семенюк В.А

ФИНАНСОВОЕ ОЗДОРОВЛЕНИЕ ПРЕДПРИЯТИЙ В СОВРЕМЕННЫХ ЭКОНОМИЧЕСКИХ РЕАЛИЯХ УКРАИНЫ

В статье исследуются теоретические и практические аспекты финансового оздоровления предприятий в современных условиях Украины. Определена экономическая сущность финансового оздоровления и антикризисного финансового управления, проведен критический анализ экономико-правового обеспечения финансового оздоровления отечественных предприятий и дана характеристика основных мероприятий «формального финансового оздоровления» (восстановление платежеспособности).

Ключевые слова: финансовое оздоровление, антикризисное финансовое управление, платежеспособность, финансовое равновесие, восстановление платежеспособности, финансовая санация, план финансовой санации, реструктуризация, реорганизация, замещение активов.

Summary

Vitaliy Semenyuk

FINANCIAL REHABILITATION OF ENTERPRISES IN MODERN ECONOMIC REALITIES UKRAINE

The paper examines the theoretical and practical aspects of financial recovery of enterprises in today's Ukraine. Specifically Economic essence of financial recovery and financial crisis management, conducted a critical analysis of the economic and legal framework of financial recovery of domestic enterprises and describes the major activities "formal financial recovery" (restore solvency)

Keywords: financial recovery, crisis financial management, solvency, financial balance, restore solvency, financial reorganization, a plan of financial reorganization, restructuring, reorganization, substitution assets.